

סקירה כללית

אלי מרגלית - שה"מ - לשכת הדרכה נגב

זאת השנה השניה שבה נעזרים חלק ממשקי האזור בעבודה שכירה, בזריעה שתילה ואסיף התוצרת. עזרה זאת מאפשרת למשקים להגיע ליעילות גבוהה בגידולים השונים. העונה החולפת היתה טובה מבחינת יבולים ואיכות התוצרת, למרות שהחורף היה קר יחסית ופגע בתירס הסתיו ובפלפל. השנה נערכו נסיונות מסחריים להחדיר לאזור שום ובטטות. אבטיח אביב התבסס כגידול חשוב ורווחי.

מילון סתוי

גידול מילון סתוי הינו מרכזי וחשוב באיזור. היקף השטח היה 1,100 דונם עם יבול ממוצע של 4 טון/ד', מהם 59% ליצוא. השיווק מתבצע בחודשים אוקטובר - דצמבר. עקב טמפרטורות גבוהות מהרגיל ששררו באיזור בעונה זו, הקדימו הפירות להבשיל ועיקר היבול התקבל בחודשים אוקטובר - נובמבר ומיעוטו בחודש דצמבר. 75% מהיקף השטח היו מהזן C-8, אשר מתאפיין ביבול גבוה, אחוז יצוא גבוה ופרי קטן המתאים ליצוא בעיקר בגדלים 5-6-8. הבעיה המרכזית שאיפיינה את זה היא חיי מדף קצרים והתרככות חיצונית ופנימית מהירה. לכן הנוהג החקלאי היה לאסוף את הפירות בשלב שבירת צבע, על מנת להקטין את היקף התופעה. הזן ערבה נזרע במזרעים המוקדמים, על מנת לנצל את בכירותו, היקפו 15% מסה"כ השטח. הזן גליה נזרע במזרעים האחרונים והיקפו 10% מסה"כ השטח,

כאשר המטרה היא לנצל את אפילו ולאסוף פירות מאוחר בסתיו.
תופעה של הצהבת עלים היתה רבה מאוד העונה בכל הזנים.

בצל

הבצל הוא גידול ותיק באיזור ומוכר היטב. יתרונו הגדול בהיותו ממוכן.
היקף השטח היה השנה 860 דונם. היקף זה נקבע כגידול מכסה המשווק לשוק
המקומי.

75% מהיקף השטח היה שתול בבצלצלי בית אלפא.

יבולים שהושגו:

בצלצל בית אלפא - 5.9 טון/ד'י

זרוע י"א - 6.5 טון/ד'י

זרוע ניצן - 6.5 טון/ד'י

זרוע מוקדם הזרע 9 - 8.5 טון/ד'י

חלק משטחי הבצלצלים צנחו מוקדם דבר שגרם לפחיתה ביבול הכללי. חודש
פברואר קר במיוחד איחר את צניחת הבצל הזרוע ואת אסיפו.

תירס

היקף הגידול (סתיו + אביב) 300 דונם. השיווק מתבצע רק לשוק המקומי
עקב רווחיות נמוכה ביצוא. בעונת הסתיו האסיף התבצע מסוף דצמבר עד סוף
ינואר, היבול הממוצע היה 1 טון/ד'י אשבולים ירוקים, היבול נמוך עקב
פגיעה של קור.

הזן המקובל בשתי העונות הוא ג'ובלי. בעונת האביב האסיף החל באמצע
אפריל ונמשך עד אמצע מאי. היבול היה 1.5 טון/ד'י אשבולים ירוקים.

אבטיח

בעונה האחרונה גדל היקף השטח ל 1280 דונם במנהרות נמוכות, לעומת 1000

דונם בעונה הקודמת.

בערבה הדרומית מגדלים שני זנים: הזן אדם - 170 דונם עם יבול ממוצע של 6.5 טון/ד' והזן 313 (ללא גרעינים) - 1,110 דונם עם יבול ממוצע של 6.3 טון/ד'.

אסיף האודם החל מסוף מרץ ואסיף הסידלס החל מתחילת אפריל. האסיף איחר עקב חודש פברואר קר באפן מיוחד עם עננות רבה וקרינה נמוכה אשר עכבו את התפתחות הצמחים.

בחדש מאי התמוטטו חלק מהשטחים עקב מחלות קרקע, כך שגל חנטה שני לא נאסף משטחים אלו, יצוא של 2 הזנים החל בתחילת אפריל עד תחילת יוני, סה"כ יצאו 700 טון.

בתי צמיחה

היקף השטח 210 דונם מבנים מסוגים שונים המתחלקים:

א. מילון שרוע - 120 דונם יבול ממוצע 7 טון/ד'

ב. אבטיח - 90 דונם יבול ממוצע 9.2 טון/ד'.

אסיף המילון מתבצע מאמצע פברואר עד אמצע יוני.

הפרי משווק 60% ליצוא והשאר לשוק המקומי. אבטיח נאסף מתחילת מרץ עד אמצע מאי והשיווק לשוק המקומי.

פלפל

היקף השטח 70 דונם שטח פתוח הזן מאור.

האסיף התבצע מתחילת דצמבר עד סוף מרץ. היבול הממוצע 4.5 טון/ד', היבול נמוך יחסית עקב לילות קרה בחודש ינואר אשר פגעו בצמחים ובפירות.

פגיעה זאת גרמה לאחוז יצוא נמוך (14%).

היקף ענף הירקות בערבה הדרומית

93		92		91		90		89		שנה
יבול טון/ד'	סה"כ דונם	יבול טון/ד'	סה"כ דונם	יבול טון/ד'	סה"כ דונם	יבול טון/ד'	סה"כ דונם	יבול טון/ד'	סה"כ דונם	גידול
4	1100	4.17	1000	3.3	850	3.1	810	2.9	800	מילון סתיו
6.5	860	6	850	5.9	950	5.6	1000	5.5	1100	בצל
6.5	1280	7	1000	5	300	4.5	50			אבטיח
1.3	300	1.4	400	1.3	400	1.4	200	1.3	150	תירס
4.5	70	5.5	60	4.5	40					פלפל
	3610		3310		2540		2060		2050	סה"כ דונם